

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20—
za pol leta " " 10—
za četrt leta " " 5—
za en mesec " " 1:70

za pošilj. na dom 20 h in 10 min
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENE

Inserati:

Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
à 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez
dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
V sprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Trd bodi, mož jeklen...!

Završelo je. Volilna preosnova najprej, potem pa časniki — in to vrši naprej in šumi, vedno huje, vedno oistreje; tu bolj smelo, drugod bolj prikrito in zakotno. Posebno so spet nemške stranke glasne in bodo vedno glasnejše, osebno ko se bodo začele kujati v zbornici. Pravi je — vsaj večidel — da se jim „godi krivica“.

Vlada je po statističnih podatkih, ki so ji na razpolago in po ustmeno izraženih željah zastopnikov raznih strank sestavila volilno reformo, razdelitev mandatov in volilnih okrajev. Navzlic temu Nemci vikajo, da se jim „godi krivica“. Ker je uprav Kranjska tista pičce de résistance, zaradi katere bodo zahtevali odškodnine, ne bo napadno, če si pokličemo tudi mi številke v spomin.

Mi Slovenci bi mogli po pravici biti malkontenti; našemu rodu se godi na Stajerskem in na Koroškem trpka krivica. A če ne stopamo v prve bojne vrste zoper preosnovo, nas navdaja upanje, da se bo dala popraviti ta kričeča krivica ob novi statistiki, za katero se bodo morali ljudski zastopniki slovanski v novem parlamentu z vso silo potegniti, da postane pravična.

Baron Gautsch sicer izjavlja, da mora biti nov volilni načrt tako prirojen, da zrcali v vsakem obziru dejanske razmere tistega teritorija, za katerega je ustvarjen. To je pač dobro teoretično načelo, a v istini sloni vsa preosnova na umetno zgrajeni statistični podlagi, katero je dovtipni Saphir že svoje dni nazval „die Kunst in Zahlen zu lügen“. V svrbo novega volilnega načrta vlada pač ni mogla sestaviti nove statistike po drugih načelih in ji torej ne moremo tega očrati. A če se mi načelno spoprijazimo s tem, kar nam podaja vladna predloga, zahtevamo to po vsej pravici tudi od nemških strank, katerim je vlada itak pustila one okraje, katere protizakonito reklamujejo za-se. A oni niso zadovoljni s tem, temveč izkušajo razširiti svojo „posest“.

Nemška ljudska stranka zahteva naravnost en nemški mandat za Kranjsko. To je jasno povedano in naši zastopniki vedo, od katere strani prihaja naval.

Mnogo hujša in zahrbtna je pa od nemške strani zahteva, da se mora 28 za Dunaj odločenih mandatov zdatno pomnožiti. S tem upajo pridobiti za-se v prestolnem mestu šest mandatov več, torej skupno 34 poslancev nemške narodnosti; za Nižjeavstrijsko bi potemtakem imeli 61 zastopnikov.

Oglejmo si te zahteve bližje ob številkah. Min. predsednik baron Gautsch je gospodom itak povedal, da volilna reforma ni suha računska naloga, to vpoštevamo. A ker se nasprotna stranka sklicuje na številke, se moramo tudi mi približati pa izrečno še enkrat, da statistične številke ne odgovarjajo dejanskim razmeram, osebno v narodnostnem oziru ne. Preko tega imamo le zastarele date na razpolago, ki so danes bistveno drugačni.

Nižje Avstrijska obsega 19823 km² in šteje vsega prebivalstva 3.100.493 duš (domačinov le 2.856.701); od vsotnega števila pa odpada na Dunaj sam 1.674.957 ljudi. Ker je za Nižje Avstrijsko 55 mandatov odločenih, zastopa en poslanec povprek 56.372 prebivalcev in 36 km² teritorija. Za Dunaj se ta povprečni nastavek seveda bistveno izpremeni; tukaj zastopa po vladnem predlogu, ki daje cesarski prestolnici 28 mandatov, en poslanec 59.819 ljudi in 63 km² teritorija; en mandat za razvedunajske okraje pa zastopa povprek 52.797 duš in 727 km² teritorija.

Temu nasproti obsega naša Kranjska 9956 km² in broji na tej zemlji 511.424 duš (domačinov le 504.332). Ker je za to krovino število mandatov ostalo 11, zastopa torej en poslanec povprek 46.493 glav prebivalstva, in nad 905 km² teritorija. Volilni okraj glavnega mesta Ljubljane in drugi mestni volilni okraji po deželi ne premikajo števila prebivalcev niti razmeroma tako bistveno, kot na Nižje Avstrijskem.

Ti podatki svedočijo, da bi bili navedeni vladni nastavki pravični, da niso sta-

tistiške premise v narodnostnem obziru napadne. Kajti Nižje Avstrijska je trikrat gostejše obljudena, nego Kranjska; dočim pri nas na 1 km² štejeemo 51 oseb, jih je tam 156 povprek. Vsekako moramo pripomniti, da je na Dunaju na enem samem km² več nego 9357 ljudi, dočim jih po razvedunajskih volilnih okrajih povprek le 725 štejeemo. Kjer so ljudje tako gosti naseljeni, tam imajo večje skupine iste interese. In pri zastopstvu enih in istih ali vsaj enakih in homogenih interesov ni treba cepiti mandatov, ker more eden poslanec zastopati večja števila državljanov. To je vlada vpoštevata in odkazala zadostno število mandatov nižje avstrijskim volilcem.

Drugače je to na Kranjskem. Po zemljepisni legi in po fizikalnem svojstvu dežele so pri nas interesi mnogo bolj razcepljeni, nego na Nižje Avstrijskem; da, še celo podobni življenjski pogoji menjavajo mnogokrat v prav neznatnih razdaljavah. V tej dolini n. pr. hrani ljudi industrija, v sedni pa poljedelstvo na enem koncu, živinoreja na drugem. V takih slučajih je treba dati ljudem toliko zastopstva, da se njihove želje primerne telmačijo in da pridejo do potrebnega ugleda in vpoštevanja. V tem oziru vlada ni prav nič posebnega storila; naša Kranjska bi v tem oziru potrebovala vsaj dva mandata več.

Prezreti ne smemo, da poslanec ne zastopa samo tega „kar leze ino grede“, on vzame tudi dotični fizični teritorij v področje svojih dolžnosti. Melioracijske težnje, obdelovanje, zboljšanje dohodnine, nakupovanje in prodaja, najemstvo, stik s sejmovi, cestno omrežje i. t. d. mora podpirati s svojimi nasveti in čuvati, da se ne sklene kak zakon, ki bi škodil njegovemu okraju. To je resno materijelno kulturno delo. V tem obziru ima kranjski poslanec težko nalogo, ker se mu je brigati povprek za 905 km². Razven tega mora pa tudi vpoštevati dela v prosep dušne prosvete: Šole, cerkve, pošte, hiralnice, bolnišnice in druge humanitarne naprave,

iz koprnine, varstvo zgodovinskih spomenikov — vse naj bi šlo po rokah dotičnega državnozbornskega zastopnika. In to je velika naloga za vestnega poslanca, kateremu je prisojen tako razširen teritorij, osebno na Kranjskem, kjer nam nedostaja železnica. Iz teh načrtov je videti, da nimamo preveč, temveč preje premalo mandatov, nasproti je pa vladni načrt bogato obdaril Nižje Avstrijsko.

Nemške stranke to vedó, vendar bodo skušale vlado pregovoriti, da pomnoži mandate na Dunaju. Dokazovale bodo s številkami, sklicavale se bodo na broj prebivalcev in na davke, katere plačujejo: Smoter jim bo pa, pridobiti nekaj mandatov v nemško-narodnostne namene.

Da je sklicevanje na število prebivalcev le navidezna operacija, smo zgoraj dokazali. Kar se tiče davkov, upamo, da bo vlada dosledna, vsaj hoče odpraviti „census“. Gledé narodnostne strani je pa tudi nam reči besede.

Na Nižje Avstrijskem živi po izkazu zadnjega ljudskega štetja 141.150 Slovanov, dasi so jih vključili le po njihovem občevalnem jeziku, to je 495 od sto, danes smemo z vso sigurnostjo trditi, da jih je nad 5 procentov — po občevalnem jeziku. Od imenovanega števila jih je na Dunaju 109.725 (t. je: 102.974 Čehov, 4346 Poljakov, 1329 Slovencev, 805 Rusinov, 271 Hrvatov). In to število Slovanov je brez narodnega zastopnika! Če en poslanec zastopa povprek 56.372 ljudi, je število Slovanov toliko, da zahteva najmanj dva mandata, tudi na popolnoma napačni podlagi ljudskega štetja po občevalnem jeziku; pri štetju je odpadla najmanj ena tretjina, bodisi iz strahopetnosti, ali vsled terorizma ali po „uradnih popravkih“. Če se bodo torej nemške stranke poganjale za pomnožitev narodnostnih mandatov na Dunaju, potem Slovani ne smeje molčati, temveč morajo zahtevati zastopstvo tudi za svojo narodnost v cesarski prestolnici. Naj se nam ne oporeka, češ, toliko je vseh Slovanov na Dunaju; a samo Čehi bi prišli eventualno v poštev. Germanško pleme v Avstriji je slučajno nemško,

LISTEK.

„Ljubislava.“

Izvirna drama v štirih dejanjih. — Spisal Etbin Kristan.

V vrsto slovenskih dramatičnih pisateljev stopil je g. Etbin Kristan s svojo dramo „Ljubislava“, ki se je igrala sinoči.

Sujet drame je približno ta: Ljubislava, hči staroste Ljubičana in Milorad se ljubita; slednji se baš vrača v domovino po triletnem bivanju v tujini ter je srečen, da se zopet združi z Ljubislavo, ki pa nima časa zanj, ker mora k „boginji“ v sveti gaj. Ljudstvo odide, med tem pa nastopita benediktinec Vinimund, in Gottwalde. Za odrom se čuje petje paganskih molilcev; ko se ti vrnejo, jim menih pove, da prihaja spreobrnit jih k pravi veri. Ljudstvo pa ga spodi, ne storivši mu v slovanski gostoljubnosti kaj žalega.

Milorad in Ljubislava se snideta v svetem gaju, kjer ji on odkrije svojo vročo ljubezen.

Ljubislava pa je hladna in trdi, da služi

le svoji boginji, ki se ji je prikazala v vsem božanstvenem svitu. Milorad odide a takoj stopi pred Ljubislavo tujec Gottwalde, v katerem je vzbudila ona strastno ljubezen. On, kristijan, hoče moliti bogove, če se mu uda v ljubezni. Menih ga strogo svari, ker mu je ljubezen več kot vera, a brez uspeha. Hoče jo prisiliti, naj mu sledi. Ljubislava kliče na pomoč in ljudstvo pride, da sodi oba tujca (pisatelj rabi besedo „stranec“, ne vemo čemu).

Ljubislava prosi usmiljenja boječ se, da ju zadene smrt. Tudi Milorad meni, naj odideta, češ „iz Solnograda sta od škofa“. Zupan Bistromir je za strogo postopanje, češ, „kjer križ zasveti, zabliska kmalu meč“. Sklene se, obdržati ju kot jetnika, če bo Solnograd miren, ju izpuste.

Sel, ki je bil poslan v Solnograd k vladiki, se vrne in pové slednjega zahteve, naj se jetnika izpustita ter ljudstvo samo podpira razširjevanje prave vere.

Starosta Ljubičan je žalosten, ker mu je izginila hčer Ljubislava, ni je že drugi dan od nikoder. V tem nastopi ona in pove, da je izpustila in sama vodila tujca v rešitev. Ne iz ljubezni, ampak iz usmiljenja.

Priporoča: Ljubite se med sabo, ker naš „cilj je v višavah jasnih.“

Stare zmote imenuje očetov vero; prizna, da je videla prikazen Marije, in ne boginje; bila je spreobrnjena. Oče jo predaja sodbi občine, a med tem se občina že pripravlja na boj proti kristijanskim četam.

Boj se je že pričel in v prvih bitkah se zmagali Slovenci. V skalnati soteski so zbrani poganski poveljniki, med njimi Milorad, ki išče boja, da bi našel smrti. Tu mu prizna Vidimira, da ga ljubi, kar nastopi z očetom Ljubislavo. Ves srečen Milorad se je oklene in ona njega, hipoma pa ga pahne od sebe. Ljubislava se zagleda v višave in trdi, da ji žuga Marija, da odpodi zapeljivca: „Ljubezni zlati dom je nad oblaki.“

Po določenem bejnem načrtu nastopijo odposlanci solnograškega vladike, med njim Vinimund in Gottwalde.

Ti naznanijo pogoje miru: Ljudstvo naj prizna nadvlado škofovo, daje desetino in starejšine naj se dadó krstiti.

Ti pogoji razsrdi ljudstvo. Ljubislava nastopi med obe stranki in zakliče, da pri naša povelje božje: Mir!

Gottwalde se je hoče v blazni strasti

siloma polastiti, a ker mu Ljubislava noče slediti, jo zabode z mečem, vsi planejo pokoncu ter gredo na boj nad sovražnika.

Mnogo je v igri nejasnega, zlasti izpreobrnjenje Ljubislave. Popred fanatična služabnica boginje, postane oznanjevalka prave vere, vere ljubezni in miru.

Kdaj in kje se je izvršilo spreobrnjenje in kaj je bil neposredni povod temu? Kristan je izpreobrnjenje položil v ekstatično zamaknjenost, pri kateri deluje pač nemožnost, ne pa razum. Zato pa izgubi Ljubislava kot glavna junakinja, ker jo vidimo, zlasti v zadnjem dejanju, kot polhisterično žensko bitje. Tudi ne doseže Ljubislava kakega pozitivnega uspeha, ki bi ga junakinja pač morala.

Pomanjkljiv se nam zdi tudi konec III. dejanja, kjer bi imeli pričakovati vsaj obzodbe Ljubislave, kar bi dalo motivacije, da ona — mutatis mutandis — nastopi potem kot mučenica in oznanjevalka vere miru.

Vse drugače se pa vidi igra, če jo opazujemo s stališča Kristanove tendence. Ta tendenca se pokaže šele v zadnjem prizoru. Ne vemo, ali je v prejšnjih dejanjih kaj čr-

njihovi narodnostni interesi se jednati. Temu nasproti stoji slovanska večina, katera pač sestaja iz raznih slovanskih panog, a ima vendarle skupen narodnostni cilj. Politično se smejo deliti le germanski, slovanski in romanski narodnostni interesi.

Kako pa je na Kranjskem z mandatom za Nemce? Ta je popolnoma neopravičen. Dokazali smo zgoraj, da zastopa en poslanec na Kranjskem 46.493 ljudi. To je torej kvota, ki po razdelitvi mandatov za Kranjsko opravičuje, oziroma zahteva svoj mandat. A Nemcev je v vsej deželi le 28.177, torej za celih 18.316 manj, kot zahteva povprečna kvota! Nadalje je stvar tudi s tem otežena, da ta vsota Nemcev ne stanuje vsuope, temveč raztreseno; nikjer se torej ni mogel vseliti volilni okraj za nemške interese. Naravno je torej, da bo moral mandat za Ljubljano, za Kočevje in za one kraje ob gorenjski železnici, kjer tvorijo prebivalci nemške narodnosti večje skupine, zastopati jih. Da se Nemcem ne bo godila krivica, to sami dobro vedo; zvončenosti nemških strank vrše in bodo glasno upili, — a to nas ne sme prav nič vznemirjati.

Slovanskim zastopnikom pa bo ob debati o teh zahtevah vzrasla dolžnost, varovati vsaj to, kar nam je vlada privelila, spominjati se tudi naše državo hranjuče pozicije na jugu in ostati „mož jeklen!“

Volivna preosnova.

Vodilni odbor moravske katoliško - narodne stranke je izjavil o vladnem načrtu o volivni preosnovi, da je volivna reforma potrebna za odpravo krivic. V državni zbor bi morali voliti deželni zbori, ker vsak drug način ojačuje centralizem. Sedanji vladni zakonski načrt ni sprejemljiv, ker je krivičen Slovanom in oseboto Čehom. Tudi razdelitev volivnih okrajev med mesta in deželo ni pravična. Poslanci se morajo razdeliti po številu prebivalstva in uvesti se mora proporcni način volitev. Katoliško - narodnim poslancem so naročili delati na izpremembo vladnega zakonskega načrta v smislu navedenih sklepov. Člani nemške ljudske stranke na Nižje Avstrijskem so se izjavili proti razdelitvi volilnih okrajev na Nižje Avstrijskem in zahtevajo spojitve mestnih in kmečkih volivnih okrajev.

Velike vojaške vaje

se bodo letos vršile na Angleškem in Nemškem. Angleška bo pri velikih vajah svojega brodograja za preizkušnjo mobilizirala vse svoje čete na suhem in poizkusila, v koliko bodo čete na suhem zmogljive, zadržati sovražne izkrcavanje in uspešno braniti obalo. Redna armada bo pri tem stopila v ozadje, ker jo bodo v slučaju vojske rabili izven domovine. Zbrali bodo okrog 200.000 mož milice in prostovoljcev ter jih vrgli na nevarne točke. Te vaje kažejo, da na Angleškem z vso resnostjo računajo na morebitno sovražno izkrcavanje, ki je pa možno seveda v teh razmerah le od nemške strani.

Tudi Nemčija priredi ob istem času vaje na enak način. In sicer se bodo vaje vršile, kakor bi bil kanal na severni strani zaprt od sovražnih ladij in kakor bi angl. vojne ladje izkrcavale čete v Schleswig - Holsteinu.

Ogrska kriza.

Včeraj je poročal grof Fejervary vladarju o sklicanju drž. zbora v zakonitem

roku. Če se odloči vladar, da skliče državni zbor, bodo razpisali nove volitve 11. aprila. Fejervaryjevo ministrstvo ne namerava vprizoriti agitacije za svojo večino, ker ne upa na veliko večino. Državni zbor bi sklicali le, da izpolnijo zakonita določila, a bi ga takej zopet razpustili, Grof Tisza je izdal odprto pismo na svoje volivce. Koaliciji očita, da je onemogočila sporazumljenje s krono. Fejervaryja napada zaradi splošne volivne pravice, graja postopanje kraljevih komisarjev, ki so nezakoniti in očita Fejervaryju, da hujska proti inteligenci. Napada tudi Banffyja, kateremu očita cinizem, Kossuthu in Andrássyju pa predbaciva, da sta njemu nasprotna.

Poraz Rouvierjeve vlade.

Na Francoskem jako hitro menjajo vlade. Francoska je ljudemladla šle 35 let, a v tej sorazmerno kratki dobi je vladalo na Francoskem že 41 ministrstev. Rouvier je bil izvoljen za poslanca l. 1871. Njegova preteklost ni popolnoma čista, zapleten je bil tudi v veliki panamski škandal leta 1892 — Njegovo ministrstvo je bilo zelo mešano. Poleg zastopnikov radikalnih socialistov so bili v ministrstvu tudi zmerni republikanci. Predno je dobil Rouvier nezaupnico v francoski zbornici, je prosil R. bot Rouvierja in Etienneja, naj vlada odgodi inventure, da se pomiri prebivalstvo. Rouvier je izjavil, da tega ne stori. „Figaro“ piše, da bo absurdni zakon o ločitvi cerkve od države, zapuščina Combou, povzročila padec še marsikatero vlade, ker ima zakon v sebi krali za razdiranje, nered versko vojsko in anarhijo. Jaures piše v „Humanite“, da sta povzročila Rouvierjev padec neodločnost in dvoumnost. Vladi ni nihče več zaupal. Pariški časopisje priznava, da je kriza jako težavna, ker so jako zavožene razmere v francoski zbornici. Nečuvstvo je dejstvo, da je sklenila zbornica, naj se nabije govor onega ministra po vogalih, ki je meral čez nekaj ur odstopiti. Rouvier sam je rekel več poslancem ko je dobil nezaupnico v zbornici, da je nameraval do konca izvršiti svojo nalogo, a da ne obžaluje glasovanja ki mu odvzame težko breme. Rouvier je rekel, da bi bil lahko dobil 350 glasov. Radikalci so hoteli preprečiti, da vodi Rouvier prihodnje volitve, ker mu niso zaupali, in se jim je zdel dvorezen.

Rouvierja so vrgli skrajni radikalci, socialisti, zmerni republikanci, konservativci in nacionalisti. „Berliner Zig“ sodi, da bo sledilo Rouvierju radikalno ministrstvo, ki bo izvedlo inventuro z vso odločnostjo. Kot kandidati pridejo v poštev Buergeois, Sarrien, Brisson, Millerand in Clemenceau. Minister za notranje stvari bo imenovan Briand, ki je sestavil zakon o ločitvi cerkve od države.

Londonsko časopisje piše, da je kriza jako neprijetna zaradi maroške konference.

Framasonsko časopisje trdi, da bo sledila Rouvierju skrajno radikalna vlada, ki bo izvedla z vso silo ločitev cerkve od države in izvedla nove volitve.

Ako dobe na Francoskem novo silovito framasonsko ministrstvo, najbrže tudi ne izostane odpor med katoličani. Bližnja prihodnost pa dokaže, če bodo razumeli francoski katoličani važnost trenutka in z volivnimi listki pri prihodnjih volitvah strmoglavili framasonsko nadoblast na Francoskem. Tudi verski vojski v Nemčiji je sledila zmaga katoličanstva.

jani in pagani je pa le splošen tipus — torej ostane slednjič le skrita tendenca kot vodilo igri, ki se da izraziti v besedah, da je poganstvo poklicano maščevati se nad kristjani, ker so ti — po Kristanu seveda — umorili in poteptali vere ljubezni in bratstva.

Kristan je imel pred očmi Prešernov „Krst pri Savici“. Korigiral ga je v tem smislu, da krščanstvo Bogomile ne osreči, ampak jo ubije.

To je vsekako — socialno demokratska korektura!

Drama je bila dobro naštudirana in lepo ter s finim ukusom uprizorjena. Neko liko več razsvetljuje bi bili v drugem in tretjem dejanju vsekakor želeli.

De pohvalimo vse igralske osobe sumarično, prihranimo si to pot ocene pri vsakem posebej. Bil je pač eden izmed gospodov, ki bi brez „nižje“ pomoči ne bil ostal v ravnotežju. Sicer je pa zadnje dejanje vendar precej zaostalo; seveda govoriti v verzih ni lahko igralcem, ki tega niso vajeni.

Pri reprizi se ozremo na igralce posamezno.

Kriza na Srbskem.

Kralj Peter dela na sestavo mečne vlade, ki bi garantirala za trgovinsko pogodbo z Avstro-Ogrsko, za posojilo in za pravočasno oboroženje armade.

Rusija.

V Kiahti so zaprli šestnajst članov industrijske zveze, med njimi tudi bančnega ravnatelja.

Maroška konferenca.

Včeraj sta predložili Francoska in Avstrija načrta o ureditvi maroške policije. Francozi zahtevajo, naj se ustanovi v trgovskih pristaniščih policija maroških mohamedancev, ki naj jih izobrazijo francoski in španski učitelji. Stvilu policistov ne bo smelo presežati 2500 in ne manj kakor 2000 mož. Stvilu francoskih in španskih častnikov in podčastnikov ne bo smelo presežati 16 častnikov in 32 podčastnikov. Avstrijski načrt pa prepušča ureditev policije v Tetuanu, Mogadoru in Masaganu Španski, Francozom pa v Tangru, Larachu, Rabatu in Lafi, Švic ali Nizezemuški pa v Casa Blanci. Med Francijo in Nemčijo posredujeja pa Avstrija in Italija in ni izključeno sporazumljenje.

Načrt nove italijanske vlade.

Včeraj je prvič govoril v novi italijanski zbornici min. predsednik Sonnino. Naglašal je, da hoče delati na povzdigu materialnega stanja in morale v Italiji. Naznanil je, da hoče vlada povzpostaviti južno železnico in pripraviti vse za preosnovo železnice.

Za povečanje železniških postaj, izboljšanje železniških prog in želez. oprave potrebuje 1300 milijonov. V južni Italiji hoče vlada izboljšati poljedelstvo. Na Siciliji in Sardiniji namerava znižati zemljiški davek za 30%. Predložiti namerava zak. načrte v prilog častnikom in podčastnikom, prenarediti predpise za nevačenje in razširiti dveletno vojaško službo. Glede zunanje politike je naglašal odkrito zvestobo trozvezi in prijateljske razmerje z Angleško in Francosko.

Štajerske novice.

Št. Francelj Girstmayer, večni kandidat, mariborski „kmet“ ter pincavski politik je spustil na šentiljskem zborovanju dne 27. svečana „imeniten guč“ na navzoče kmete. Ali vendar bi bilo boljše zanj, da bi šel k Scherbaumu v Maribor otrobo vezat, kot pa v Št. Ilj iti „fašenka“ igrat. Sklobasaril je v svojem govoru več budalosti. da so še za smeh preneumne. Pravil je namreč navzočim, večinoma slov. kmetom, kako slabo se godi dandanes kmetu, ker nima vsak štiri jarme velov, le tisti je baje srečen, ki ima toliko velov v hlevi. (Smeh). Najlepša pa je bila, ko je rekel: „Slovenški kmet trpi lakoto in pomanjkanje in tega je kriv narodni prepri“. Res, študirani gospod ta Francelj! Štajerskemu deželnemu odboru priporočamo, da nastavi tega „učenjaka“ za direktoria na bodoči slovenski kmetijski šoli.

Št. Ustanovitev kmetijske podružnice za Št. Ilj in okolice je bila v mnogih ozirih važna. Najprej se je reklo: Podružnica bode samo za Nemce in nemškutarje. A to ni šlo. Da pa bi slov. kmet vsekako odvrnil misli so sklicati ustanovni shod v „Südmarkhof“ — a tudi ni šlo. Zleglasna „Marburgerca“ je hitro napadla naše može, a ti se niso vstrašili, ter so dne 27. svečana v mogočnem številu prišli na zborovanje in tako pokazali, da se tudi v gospodarskem oziru vzbujajo. Znani očanec Reininger iz Poličke vasi, kakor tudi Korlek Flucher sta pri volitvi načelstva sijajno — propadla, akoravno sta se zanašala na kako šaržo. — Na zborovanje so došli v lepem številu tudi vrli naši sosedje Jareninčani s č. gospodom dekanom.

Št. Pri sv. Ilju v Slov. goricah se je dne 27. svečana ustanovila podružnica štajerske c. kr. kmetijske družbe. Iz Št. Ilja in okolice je prišlo na zborovanje čez 150 kmetov. Pristopilo jih 140. Zborovanje je vodil gosp. R. Repnik. Iz Gradca je došel generalni tajnik g. Juvan, ki je navzočim razlagal pomen kmetijskih podružnic in važnost izobrazbe ter prave organizacije kmetškega stanu. Za delokrog podružnice se je določilo 20 občin šentiljske okolice. V ožji odbor podružnice so se izvolili per acclamationem: G. Rupert Repnik, načelnik, gospod Karol Sway, načelnikov namestnik, g. Ivan Bauman, blagajnik ter gosp. Franjo Thaler, tajnik. Pozneje se bode iz vsake občine volil po jeden odbornik. — Na shodu so še govorili gospod vinorejski komisar Stiegler, gosp. Repnik ter neizogibni mariborski Francelj Girstmayer.

Št. Makole. Kaj vesela je bila za našo mladino zadnja pustna nedelja. Dasi diha strupena sapa in zveni slab glas o naši mladini daleč v svet, precej po krivem, vendar je še mnoge mladeničev in deklet, ki so vse hvale vredni. — Da ste jih videli omenjano nedeljo, kako ponosno in samo zavestno so nastopili pred občnim občinstvom in upri-

zorili par burk, in kako je krasno zapel njih mešani zbor, čudili bi se spretnosti. Navzoča gospoda jim je hvaležno izrekla vse priznanje in ljudstvo je bilo polno smeha. — Ginjaivo sta zapeli dve deklici „Rdeči sarafan“ in ga uprizorili hvalevredno, je zbor orjaško in prav taktne zapel „Po zimi iz šole“ in „Mladi vojaki“ z brenčadim spremljevanjem. Prav dobro so nam pa zaigrali nedolžni otročiči poučljive igrice „Potepal se je“, katero jih je pohvalno naučila velenjena gospa nadučiteljeva Amalija Šamperl. Za njeno potrpežljivost in požrtvovalnost pri učenju in pri tolikem uspehu vsa hvala in vsa čast. Krasno je uprizoril neki priden šolarček in vmes deklamiral „Slepca.“ Posebno pogumno so ljub. otročiči korakajoči peli „Mladi vojaki“ in našemu ljudstvu napravili mnogo smeha in solz. Kaj dobro je neki mladenič pel tudi ribniško ter izvrstno uprizoril rešetarja. Vse točke so se obnesle izvrstno. — Vidimo, da s trudom dosežemo mnogo in povsodi. Hvala za obisk vsem gosp. tržanom ter — veselo marsikaje. — Hvala tudi velen. damam, katere so tako ljubeznjivo izkazala svojo naklonjenost. Še enkrat vsem prijateljsko „Na zdar!“

Št. Umrl je minelo nedeljo v Križevcih na Hrvaškem prešt tamošnjega grško katoliškega stolnega kapitelja, preč. gosp. Jurij Badovinac, v starosti 53 let. Pokojnik je bil iz Žumberka iz znane rodbine Badovinac. —

Št. Ivan Gosar je zadnji čas bil v Ameriki v New Yorku uslužben pri tvrdki Bohne Brothers kot dekorater obdolžen velike tatvine. Sodišče je Gosarja izpustilo, sedaj pa toži Gosar tvrdko za odškodnino 25.000 dolarjev.

Št. 500 K nagrade dobi oni, ki pomore sodniji s podatki, da najde onega, ki je dne 1. t. m. vlomil pri neki Scherbaum v Mariboru, kakor smo poročali.

Št. Gozdni požar je v občini Slemen pri Selnici napravil dne 7. t. m. precej škode posestniku Blažu Urbasu.

Št. Visok obisk. Dne 3. in 4. se je mudil v Mariboru kot gost kneževskega Napotnika senjski škof dr. Anton Marovič v spremstvu papeževskega komornika in kanonika iz Senja mgn. Ivana Vidasa.

Št. Oj, to žganje! Jakob Dokl, kočar v Borovcu pri Ptuj, se je 21. februarja v Ptuj tako napil žganja, da je obležal na polju. Drugi dan proti poldnevju ga je našel lovec Zelenko napol mrtvega, vsega prezeblega in premočenega. Ko so ga prepeljali domov, je umrl. Dokl je bil star 40 let, oženjen in oče treh nepreskrbljenih otrok. —

Št. Šoštanske volitve. Šoštanj, dne 8. t. m. Pod vodstvom vladnega komisarja Zofalla smo pri dannšnji volitvi v II. in I. razreda podlegli! — Govedič, prepričan, da bode njegova nemčurska stranka zmagala, se sicer volitve ni udeležil, bil pa je pripravljen se iste udeležiti, kakor hitro bi ga njegovi obvestili, da jim preti nevarnost. — Nevarnosti se jim ni bilo bati, ker se nam je naš volivec II. razreda mesar Ivan Habjan sedaj v Celji, izneveril, ter se odpeljal po „kupčijskih opravkih“ v Opatijo, — drugi volivec Ivan Illiš pa je lepo doma ostal! Ivana Habjana, kateri nas je že v drugič pustil na cedilu, in njegovo ženo, ki še nemškega ne zna, in ki misli, da bode s tem, da ako njen mož s Slovenci ne voli, v Celju obogatela, najtepleje priporočamo celjskim Slovincem! Taka breznačajneža, kakor sta Ivan Habjan in njegova žena, rojena Golob, ne zaslužita družega! Če pomislimo, da je proti nam delalo vse: vlada, davčni organi in izdajalski Govedič, potem ni čuda, da smo podlegli! Proti volitvi vložimo seveda pritožbo, ker so se že pri isti vršili formalni pogreški od strani vladnega komisarja, o krivičnem volivnem imeniku, na podlagi katerega se tudi danes volilo, pa tu molčimo, ker se bodo o njem drugi faktorji morali korenito pečati. — Nemci se svoje „zmage“ vesele in radi bi dali temu hurenškemu veselju duška s streljanjem topičev, razobešenjem frankfurtaric in z že narečeno nemško godbo iz Celja, ako bi jim vse to ne bilo zabranjeno. Vlada si je svojih krivic katere nam je s to volitvijo napravila, dobro v svesti, zato je „zmagovavcem“ prepovedala slaviti javno njihovo „zmago“. — Naj se le vesele svoje zmage, vendar pa svojega župana še nimajo, ker ta je še vedno v naših rokah. Pomislite, da je III. razred naš, in brez nas si ne morete voliti svojega župana! — Vaša današnja zmaga ni vredna še piškovega oreha, in če je le količkaj pravice v Avstriji, ne bode imel naš Šoštanj — vsaj tako kmalu nemškega župana! — To bi bilo vendar žalostno, ako bi 179 Nemcev (med temi so pa skoraj vsi slovenski delavci tovarne Fr. Woschnagg & sinevi) majoriziralo 908 Slovencev!! In če ima ta peščica Nemcev tudi Govediča odbornika I. volivnega razreda!

Št. Obe mariborski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda prirediti svoj letošnji občni zbor z običajnim vspešnim v četrtak, dne 15. sušca, ob 8. zvečer v restavraciji „Narod. doma“, v Mari-

boru. Pričakovati je zelo mnogobrojne udeležbe iz vseh narodnih krogov iz Maribora in okolice.

Onevne novice.

Socialno-demokratska enakost. „Arbeiterzeitung“, glasilo socialno-demokratske stranke, se je v uvodnem članku izrekla za nemški mandat na Kranjskem. Glasilo one stranke, ki pravi, da je zastopnica enakosti, torej zagovarja ne enake, ampak nemških privilegijev, ki se hočejo nadaljevati z umetnim razdeljevanjem volilnih okrajev, tako da bi bil slovanski življenjski zopet potisnjen v manjšino. Kaj pravi k temu jugoslovanska socialna demokracija? Radovedni smo, ali bodo kranjski rdečkarji poučili svoje mogočne rdeče Jupitre na Dunaju, da njihovo stališče ne odgovarja načelu splošne in enake volilne pravice.

»Iz naroda za narod«, brešurica narodno-radikalnega dijaštva, doživlja ravno sedaj svoje Odiseje. „Naši Zapiski“ so jo skritizirali s suvereno samozavestjo, „mladim inteligentem“ se radikalni dijak preveč naivni; dr. Prijatelj pa jih v „Zvonu“ tudi nekako zviška presoja. Naravnost jim pravi, da niso „filozofi“, kar je tudi pogodil. Fino ironizuje njihov „konvertitski srd“ in njihovo „znanstveno agresivnost.“ G. doktor jih poučuje, da je boj radikalcev proti religiozni resnici donkišotsko početje, dr. Prijatelj meni, da se bo gibanje radikalne „omladine“ razvilo ali do „ploske buržoazne kulture“ ali pa do — „kritičnega idealizma, ki je ravno sedaj postal fideistično. G. doktor naj se potolaži; tako visoko se Omladina ne bo povzpela — je pač premalo filozofov v njej.

Kdo postane predsednik graškega nadsodišča? Poročilo, da postane predsednik pri graškem nadsodišču ministerialni svetnik pl. Pitreich je prezgodnje. Poučeni krogi trdijo, da bo ostalo mesto predsednika graškega nadsodišča dalje časa prazno, ker postane baje predsednik sedanji voditelj pravosodnega ministrstva sekondni načelnik Klein, a to šele, ko bi preosnovali Gautschevo ministrstvo.

Odlikovanje. Cesar je z najvišjim odlokom z dne 23. februarja t. l. določil, da se sprejme knjiga: „Das Laibacher Moor in naturwissenschaftlicher, kulturtechnischer u. landwirtschaftlicher Beziehung“, katero je spisal dr. E. Kramer, ravnatelj kmetijsko kemičnega preskušališča za Kranjsko v Ljubljani, v c. kr. dvorno fideikomis knjižnico ter je ukazal, da se izreče spisatelju najvišje priznanje in zahvala. — Imenovana knjiga je izšla v zalogi Kleinmayerja in Bamberg v Ljubljani.

Nove utrdbe v Dalmaciji. V Dalmacijo pridejo 14. ali 15. t. m. nadzornik trdnjavskega topničarstva podmaršal Edward Beschi, glavni ženijski nadzornik fom. grof Geldern Egmont in predsednik mornariško tehniškega oddelka kontreadmiral pl. Ziegler. V spremstvu zadrškega poveljnika fom. pl. Varesannia odpotujejo v Kotor, da pregledajo utrdbe. V bližini novih črnogorskih jugovzhodno od Lovcena ležečih utrdb nameravajo v neposredni bližini črnogorske meje zgraditi tri nove obmejne utrdbe, ki bodo ležale približno eno uro nasproti črnogorskim utrdbam. Nove avstrijske obmejne utrdbe prično graditi že letos. Generale bo spremljalo več častnikov generalnega štaba.

Dr. Tavčarjev volivni shod. Graška „Tagespost“ naznanja, da bo priredil dr. Tavčar 21. t. m. volivni shod, na katerem bo zavzel stališče glede volivne reforme. Shod bo gotovo zanimiv, še bolj zanimivo je pa to, da ga „Tagespost“ prva naznanja.

Zahteve poštne službe. V sredo zvečer se je vršil v ljudski dvorani dunajske mestne hiše shod poštne službe, ki se ga je udeležilo nad 4000 uslužbencev dunajskega poštne in brzojavne urada. Shoda se je udeležilo 12 poslancev, med temi večina kršćansko-socialnih. Vsi so izjavili, da bodo podpirali zahteve poštne službe. Sprejeta je bila dolga resolucija, ki označuje zahteve poštne službe in poduradnikov. Resolucija izjavlja najprvo, da je z odlokom od 31. decembra l. 1905 od trgovskega ministrstva odrejena začasna službena doklada za nižje

uradnike in ekspedijente ter izprememba 770 mest pomožnih slug v definitivna mesta uradnih slug absolutno nezadostna za grozno gospodarsko budo, posebno dveh nižjih kategorij poštne službe; s temi odredbami namreč se izboljša stanje le prav malemu delu teh dveh kategorij ter škoduje onim slugam, ki služijo 40. leto; tudi ni pravilno, da se ta doklada izloči iz pokojnine. Zato je treba, da se analogno z službene doklade ustanovi za poštne uradne sluga draginska doklada 100 kren na leto ter za poštne pomožne sluga po 30 h na dan, in sicer že s 1. januarjem t. l. To naj ostane v veljavi, dokler se definitivno ne uredi plače v smislu peticije, ki se je poslala trgovskemu ministru in poslanski zbornici. Krivica je, da mora poštne uslužbenec svoje težke službo opravljati kot provizorčen, potem pa kot definitiven na najnižji stopnji celih 18 do 20 let ter pri tem stradati, medtem ko donša državi pošta dobička na milijone. Slednjič izjavlja resolucija, da ni možno priznati kot dobrotni vladne predloge o zavarovanju za starost, ker bi to, kar se vplačevanja tiče, preveč obtežilo uslužbenca, in pa ker tu niso vštete vdove in sirote. Resolucija izreka protest proti temu načrtu. Shod vseh avstrijskih uslužbencev se vrši dne 7. aprila t. l. A ker se je bati, da ne bi bila poslanska zbornica prej razpuščena, se dunajski uslužbeni poprej sklicali shod, da ne bo merda potem prepozno.

K volitvam v trgovsko in obrtno zbornico. Dopisnik „Slov. naroda“ iz Kamnika, kar ne more pozabiti, da je Jože Fajdiga iz Kamnika propal pri volitvah v trgovsko in obrtno zbornico. Popolnoma umljivo, kajti niso agitirali samo klerikali, ampak prav divje so se podili za glasovnicami, kar cel trop liberalcev zlasti trgovca Kemperle in Keschier, žganjar Cvek in črevlar Kefler posebno pa kapidana Fajdiga sam. Seveda uspeha niso imeli. Fajdiga pravi, sicer da je grozno vesel, da ni izvoljen pa saj pozna me bajko o lisici in kislem grozdju. Zaradi agitacije jim ne zamerimo, saj je dovoljena. Druga reč pa je, če je dovoljena taka agitacija kakršne se je posluževal Fajdiga. Opozoril nas je „Domoljub“ in prepričali smo se, da piše resnico. Fajdiga je namreč nosil sam okrog po hišah glasovnice v več vseh in seveda hkrati izvajal podpise, ter tako pridobil več glasovnic od volivcev, ki niti vedeli niso, zakaj podpisujejo, kaj še, kateri stranki. Nam ni znano, da bi bil Fajdiga nastavljen za poštne sela, zato nam tudi ne more biti vseeno. Stvar ni tako malenkostna, gre se tu pa zlorabo uradne oblasti, kar ravno hočemo zvedeti. Odgovora na „Domoljuba“ še ni, no zato se obračamo mi na g. c. kr. nadpoštara Novaka naj nam pojasni, kako je prišel Fajdiga do glasovnic, predno so bile dostavljene strankam, ker sicer smo prisiljeni iskati pojasnila drugod. Na vedno javkanje „Slov. Naroda“ pa prosimo, naj nam Fajdiga & Comp le en sam slučaj nepoštenosti in nepostavne agitacije navede, potem pa radi kapituliramo, a preje ne.

Iz Tržiča, dne 6. marca 1906 Prebrisanost našega šolskega sveta. Znano je že čitateljem cenje nega „Slovenca“ da je v Tržiču izpraznjena služba nadučitelja in obenem šolskega ravnatelja. Oglasili so se za njo 4 prosilci, med njimi „alldeutscher“ Miklitsch, katerega bi peščica „südmärkerjev“ in „alldeutscherjev“ na vsak način rada usilila brez ozira na to, je li za tako odgovorno mesto sposoben ali ne. Zato je bil krajni šolski svet s tremi proti dvema glasovoma postavil na prvo mesto Miklitscha in čisto prezrl učitelja, katerega je bil okrajni šolski svet v tabeli prosilcev postavil na drugo mesto in bi bil po našem mnenju najsposobnejši; ugovarjal vendar ni zoper njegovo nastavljanje. Predlog se je odposlal v nadaljnje poslovanje. Zdaj pa je umaknil svojo prošnjo prosilec, ki je bil na drugem mestu predlagan; vrhu tega je pa po preteklem roku vložil prošnjo še en učitelj. Ker sta stala zdaj v terni le dva predlagana, je dobil krajni šolski svet akt nazaj s pozivom, naj z ozirom na edpoved na drugem mestu predlaganega terno dopolni oziroma zoper prejšnjega presilca v 8. dneh svoje ugovore izreče. Preskrbljeno je bilo, da so se seje udeležili le trije udje: predsednik, en Nemec in župnik. Prošnja novega presilca je bila, kot po določenem roku vložena soglasno odklonjena. Zoper prejšnjega presilca pa je Nemec vložil pisan ugovor. Župnik je temu ugovarjal, češ, da bi se bil moral tak ugovor vložiti še pri zadnji seji, da spleh ne temelji na postavnih določilih; naj se terej ugovor opusti in prejšnji prosilec privzame v terno. Pri glasovanju je predsednik potegnil z Nemcem in tako je romal akt zopet nazaj z dvema v terni in z ugovorom zoper tretjega gotovo najzaslužnejšega. Ali ni to ironija na ves šolski zakon! Pričakujemo od poklicanih šolskih oblasti, da se ne bodo pustile na tak način smešiti in nam bodo dale učitelja-ravnatelja, ki bo mož na svojem mestu. Zakaj bi ne dobil mesta g. Wider, ki je ob času svojega službovanja v Tržiču užival

splošno spoštovanje tudi pri tistih, ki se ga zdaj branijo?

Poizkušeni samoumor. Včeraj, 8. t. m., ob pol 10. uri dopoldne, se je ustrelil na stranišni sirotišniške vojašnice v Celovcu, pešec Emil Gilly od 17. pešpolka, rodom iz Ljubljane. Težko ranjenega se prepeljali v krdelno bolnico. Zadel se je na levo stran tik srca in kakor zdravnik upajo, bo de, če se rana notranje ne izkrevavi, še okrevat. Vzrok je baje skrb radi negotove bodočnosti.

Pogajanja z Lloydom. Včeraj je sklenil Lloydov upravni svet naprositi vlado, naj prične s pogajanja o točkah, ki so še razporne. — Lloydov predsednik Becher je naznanil, da ni pričakovati od vlade državnega predjema. Lloydova uprava je znižala svoje zahteve za odškodnino poštne voženj v Sredozemskem morju, v Indijo, Kitajsko in Japonsko. Vlada bo dala Lloydu tudi odškodnino za pristojbino, ki je mora plačati Lloyd za vožnjo svojih ladij skozi Sueški prekop.

Volivna reforma in istrski Italijani. Istrski Italijani se budo jeze nad tem, da je vlada v novi volilni reformi določila istrskim Slovanom 3 mandate, Italijanom pa le dva. O tem pravi puljski „Ombus“: Če jemljemo v poštev številno razmerje, potem smo mi Slovani — pravi „Ombus“ — tisti, ki imamo vzroka, da se pritožujemo. Dejstvo absolutno je, da bo v onih okrajih, kjer bosta izvoljena italijanska poslanka, žrtvovanih najmanj 60.000 Slovanov. To sta okraja Poreč in Pulj. Italijani nimajo torej, — zaključuje „Ombus“ — nikakega vzroka za lamentiranje.

Umor v Polešniku. Kakor smo že poročali, je postal v smrt obsojeni Kovarčevič neko novo izjavo. Iz Zadra poročajo, da je sodni dvor že poklical več prič, ki bodo izpovedale o Kovarčevičevi izjavi. Ves proces se najbrž obnovi.

Supilo tožen. Ogrsko drž. odvetništvo toži uradnika reškega „Novega lista“, Frana Supila, češ, da je žalil mažarski narod v treh člankih. Tako se poroča iz Budimpešte.

Smrt pod mlinskimi kolesi. Mlinar Jerina šel je 8. t. m. zjutraj s svojo ženo v Ljubljano; pustila sta svoje otroke doma. Otroci so bili brez varstva in se igrali po peslopih in mlinarskih napravah. Po nesreči pade najmlajša hčer Marijanka med mlinska kolesa z glavo naprej. Kolesa so se ustavila, kmalu pa so našli mrtvo truplo preljubljene hčerke viseče v kolesih. Grozna žalost je nastala. Popoldan so se pripeljali starši domov in slišali se zvonjenje mrliču z žalostne gore. Radovedno se vpraševali po mrtvecu, zvedeli se pa na blazno žalost, da že leži njih pet let stara hčerka na mrtvaškem odru.

Samoumor slepca. V Trstu je 34letni slepi Alezjij Pagnacco skočil v vodnjak in utonil.

Ponesrečil se je na postaji južne železnice v Trstu 28 let stari delavec Fr. Šaplja, tako hudo, da bo skoro gotovo umrl.

Iz Mengša. Naš učitelj Peter Sirc je v „Narodu“ obrcal tuk. Tirolce, Marijino družbo in kaplana. Na osebne napade ne bomo odgovarjali. Ako se pa vprašajmo, kako da je postal naenkrat naš učitelj take vnet „Naredov“ dopisnek, tedaj imamo iskati vzroka v zadnjih velitvah za obrtno zbornico. Sirc, ki je sicer tiha voda, je agitiral in dobil 28 glasov le na ta način, ker je zamolčal, da agitira za liberalce, če bi bil pa to povedal, tedaj bi jih niti ne dobil. Ker se je pa v potu svojega obraza zastoj trudil in s svojim Fajdigo iz Kamnika propadel, zato spuščamo sedaj v „Narodu“ svoje jezice. Mi mu svetujemo, naj pusti našeljudi pri miru, in naj jih več ne vabi na liberalni bal ako so mu take zoprni. Pred vsem pa naj odpravi samo nemški napis raz svojo gostilno, ki ne dela časti narrednemu učitelju!

Župana devljejo v pokoj. Iz Spodnje Siške se nam piše. Župana Burgerja devlje naš obč. odbor v pokoj, a ima premalo korajže. Obč. odbor v Sp. Siški naznanja v „Slov. Narodu“, da je že skrajni čas, da se pošlje v pokoj župan Burger. So li liberalci že pozabili, kaj so pisali pri zadnjih obč. volitvah? Kdo drugi neki pa je g. Burgerja volil za župana, kakor tisti obč. svet, ki se sedaj tako milo pritožuje. Vsa vas se je čudila, ker je bil izvoljen za župana g. Burger. Sami ste krivi, da je g. Burger prišel do županske časti, kakor Pilat v vero; a zapomnite si, da po smrti kes je prepozen. Skrajni čas je že, da ste sili župana. Zato je vsak pričakoval, da se bode te pokazali može. Pri zaupnem shodu ste soglasno sklenili, da pri prihodnji seji izrečete županu v tajni seji — ne zaupnico. Ko pa je prišla tista tajnost oziroma nezaupnica na vrsto, ste se vsi z bali, in čeravno je g. Burger trikrat prašal odbor, kje imate tisto točko za tajno sejo ter vas pozival, da na dan žnje, se nihče ni upal oglasiti. Tu se je jasno pokazalo, kakšne može ima liberalna stranka v ob-

činskem odboru. — Šolske razmere v Spodnji Siški se nad vse žalostne, a kdo drugi je temu vzrok, ko odbor sam. In zakaj? Zato, ker gospodje ne vedo, kakaj sprejemajo mandate, ter ne vedo ničesar ukreniti proti trdoglavemu županu. Radovedni smo, če bode pri prihodnji seji dobili moža, ki bo imel dovolj korajže, izreči županu nezaupnico. Težko, da bi ga dobili. Res je, da je bila zadnja seja burna, a krokodilove kože ni imel župan, ampak odbor; saj se je, kakor sami priznate, župan nerčeval iz vas. To so može! Namestu, da bi napredovali, gredo rakovo pot, energije v njih ni nebene! Pred tremi leti bi kaj takega ne bilo mogoče. Res, nad vse žalostne so razmere v Sp. Siški. Saj vladujoča stranka v lastnem glasilu priznava, da ni zmožna delovanja, ki ga je prevzela Manjka mož v obč. odboru, edbornikom pa možatosti in poguma!

S Trebelnega. V „Slov. Nar.“ z dne 2. marca 1906 šte. 50 je neki dopisnik surove in lažnjivo napadel tuk. g. kaplana, ki je začasno opravljal tudi dela obč. tajnika do 1. maja 1905. Predbaciva mu, da je on povzročil potom trgovine Valenčak s pismi do trdk, ki so mu pošiljale blago na upanje in ki obč. urad niti za svet prašale niso. Njegov lastni hišni gospodar je bil oni, ki je zarubil Valenčaku trgovino v škodo lahkomišelnih trdk in sicer šele sredo junija 1905, ko kaplan že več tednov občinski tajnik ni bil. Predbaciva mu, da je pisal lažnjivo pismo svojemu prijatelju v Mokronogu. O resnici enega pisma pa lahko priča c. kr. okrajna sodnija v Mokronogu. Predbaciva mu, da zane-marja svoje dolžnosti kot duhovnik, in to človek, ki čez petkrat cerkve na Trebelnem videl ni in niti enkrat na Cerovcu ne. Selz žalosti gotovo za Valenčakom nihče drugi ne pretaka kot njegov opeharjeni bivši hišni gospodar in opeharjene trdke. In tega človeka je sprejela trdka Wokač v Kandiji za agenta! Najboljši prospeh njej in njenim odjemalcem!

Za VI. župnijsko cerkev sv. Vincenca Pavlanskega v Trstu, za katero magistrat ničesar noče prispevati, so pobožni tržaški verniki nabrali 11.379.90 K. Cerkev je v glavnih obrisih zdavna že zgrajena, manjka ji pa razun previzičnih oltarjev skoro vsa notranja oprava.

Konec samomorilčev. Oni trgovski agent Mander, ki se je, kakor smo poročali v torek, zastrupil v Trstu s svojo ljubimko vred, je po petnajsturnem groznem trpljenju umrl. Do konca je bil pri zavesti; mesto spokorjenja je mislil na rdečo kravato, ki jo je hotel imeti v slučaju, da umre, pripeto. Smrt skoro žalostnejša kot življenje.

Nesramni lažnik je pisal v „Slov. Narod“ takole: „Nebeška morilka. Na Pustem hribu fare Sv. Gregorja pri Ribnici je pred kratkim umorila svojega otroka neka dekla, ki se je odlikovala po veliki pobožnosti, kakršna diči Marijine device, med katere je spadala tudi ta morilka...“ Veliko nesramnosti in predrznosti in popolne propalosti je treba človeku, da more tako ostudno laž povedati v obraz tisoč ljudem. Vsa gregorjska fara in bližna okolica ve, da dotična deklina ni bila nikdar v Marijini družbi in ni imela tudi nikdar lastnosti in sposobnosti za njo. Vsaj ta nesramna laž naj odpre oči lahkovernežem, ki še vedno menijo, da je res, kar v „Narodu“ pišejo.

Novomeške novice. Pogreb g. msgr. Matija Jeriha je bil veličasten. Udeležilo se ga je c. kr. uradništvo, tako politično kot juridično; zastopniki c. kr. gimnazije, g. dr. Fran Detela, uradništvo c. kr. pošte zastopano je bilo po gospodu šefu, kmetijska šola pa po gospodu učitelju Lapajnetu. Veličasten pogreb je pričal, da je bil rajni priljubljen pri vsih slojih meščanstva, nižjih in višjih. Župan novomeški in župan iz Stopič Smihela so mu izkazali zadnjo čast. — Mesecni sement se je izvrstno obnesel. Prignalo se je nad 1000 glav goveje živine. Tujega kupca ni bilo, a kupčija je bila izredno živahna.

Ljubljanske novice.

Ij Leonova družba. V sredo je je predaval g. knez. škof. tajnik Josip Destal o renesanški umetnosti. Duhevitno je pojasnjeval, v čem je bilo prave bistvo in večna veljava renesance, a kaj je bila le renesance izrastek in izrodek. Zasedeval je prve početeke te nove kulturne dobe z ozirom na umetnost, nje faze, nje višek. Posebej je govoril o cerkvi sv. Petra, o veličastni stavbi, ki je vse renesance višek in triumf. S skioptikom je pokazal znamenitejšje stavbe iz raznih dob, a potem cerkev sv. Petra kot središče renesančne umetnosti. (Zal, da je luč nekaj nagajala in ni bilo mogoče pokazati v vsej lepoti velike stolnice sv. Petra.) Vedno bolj

se kaže, kako hvaležno je s slikami pojasnjevati predavanja. Za ljudska predavanja je to kar največjega pomena. — Prihodnje sredo, 14. t. m. bo predaval prof. dr. M. Opeka o franciškanski poeziji pred Dantejem.

Ij Javno predavanje. Pretekli terek je gosp. dr. Leskovar predaval v prostorih „Slovenske kršč. seve“ o zgodovini denarja. V začetku ni bilo nikakega denarja, ker je vsakdo imel toliko, kolikor je potreboval. Ker pa zemlja ni povsod jednako rodovitna, je nekaterim primanjlovala marsikaj potrebnega, dočim so drugi imeli isto v večji množini. Tako so morali razno blago zamenjavati in to, kar so zamenjavali, bilo je denar. Ker so bili prvotno narodi le pastirski narodi, postalo je splošno menjalno sredstvo živina. Za dokaz je navedel g. predavatelj Drakonov zakonik in pa takezvano lex Tarpeia. Toda ljudstva se se oprijela poljedelstva in pojavil se je pri njih čut ljubezni do zemlje, katero so obdelovali, da se jo branili, če je bilo treba. Tedaj so zadobile posebno veljavo snovi, iz katerih so si delali orodje in orožje. Baker je postal splošno menjalno sredstvo. Z denarjem obstoječim v kovini je prišlo blagostanje in trgovina se je razširila, zato pa ni zadostoval več baker in kot denar so pričeli rabiti zlato. Tedaj pa se je jelo tudi delavcem — sužnjem slabo goditi. Kovino so odtehtavali, kolikor je bila vredna stvar, katero se je kupilo. Lahko je umevno, da so se pri tem godile tudi goljufije. Temu so peizkušali priti v okom s tem, da je država začela posamezne kose kovine kovati in jim dati določeno vrednost. Najstarejši kovan denar so našli v Lidiji in sicer je iz sedmega stoletja pred Kr. Potem je g. predavatelj pojasnil naše sedanje denarne razmere. Naša država je l. 1892 vpeljala zlato veljavo in sicer vsled tega, ker je tedanja srebrna avstrijska veljava bila v resnici manj vredna in je to veletrgovcem, ki so trgovali z inozemstvom, bilo jako neprijetno. Slednjič je pojasnil g. predavatelj še razvoj papirnatega denarja. Prva je izdala papirnat denar Marija Terezija. Bil je v začetku tako priljubljen, da so plačevali zanj več, kakor pa je bil vreden. Toda vsled vojsk je bila cesarica primorana izdati več tega denarja in sčasom ga je bilo toliko, da je izgubil skoro vso veljavo. Posledica temu je bil l. 1812 meseca februarja bankrot. Istega leta se je ustanovila avstrijska nacionalna sedanja avstro-ogrska banka. Imela je namen spraviti ves državni papir iz prometa in je zato izdajala svoje bankovce, za katere se je zavezala vsakokrat, kedar kdo zahteva, izplačati polno vsoto v kovanem denarju. Sedaj ni več državnih bankovcev, kateri so izgubili, ko je naša država vpeljala zlato veljavo. Za svoje zanimive predavanje je g. doktor žel obilo pehvale.

Ij Umrl je v Kladeznih ulicah tesar Lovrenc Cerne, star 79 let.

Ij Mirozov „Društvene godbe“ vrši se ob lepem vremenu jutri ob 7. uri zvečer. Odhod od „Mestnega doma“.

Ij Nesreča. Včeraj popoldne je peljal hlapec Vincencij Marolt po Gruberjevi cesti voz gramezo. Nasproti mu je pripelal posestnik Jožef Ahlin iz Šmarje in ko se mu je Marolt hotel izogniti, je pri tem padel pod svoj voz. Prednje kolo mu je šlo čez ebe nogi in so težko poškodovanega prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Ij Repertoir slovenskega gledališča. V soboto, dne 10. marca se uprizaro drugi izvirna drama „Ljubislava“. — V torek, dne 13. marca se ponavlja tretjič opereta „Don Cezar.“ Vloga Maritane igra in poje gospa Irma Polakova. — V petek, dne 16. marca pa se uprizarita prvič dve dramski noviteti „Tuji kruh“ in „Venus victrix“.

Ij Panorama Kosmorama na Dvornem trgu št. 3, pod „Narodno kavarno“ ima od tedna do tedna večje število obiskovalcev. Prirodne lepote in znamenitosti pokrajin raznih delov sveta vidimo tam v tako naravnih plastiki, da je vstopnina 30 h za vse, kar se pri vsaki seriji v 50 slikah lepega vidi, prav malenkostna. Tekoči teden nas vodi panorama kosmorama v južnoameriško republiko Paragvaji. Dvoje velikih rek z mičnimi obrežji nam kaže pot v glavno mesto Asuncion, kjer vidimo mnoge prizore južnoameriškega življenja. Najlepše so slike iz prirode, ki nam kažejo bujno vegetacijo rastlinstva raznih vrst, posebno slike: močvirnice v jezeru in prizor na njem; lepa slika je tudi „solnčni zahod ob tihem morju.“ Zlasti bo vzbudila zanimanje tudi slika: sladkornotrikotna gora poleg Paname. Nekaj slik nam kaže tudi republiko Chile z mestom San Jago. Obisk toplo priporočamo.

Ij Semenij. Dne 8. t. m. je bilo na mesečni sejem prignanih 1317 koni in volov, 349 krav in telet, skupaj 1666 glav. Kupčija je bila pri goveji živini dobra, pri konjih prav dobra, ker so prišli po konje Labi.

Ij K slučaju sleparskega Junga. Kakor zdaj vse kaže Josip Jung, ki je v zaporu pri deželni sodišču, najbrže ni ogoljufal strank, ampak svojo tvrdko, to je „I. österr. Geschäfts- und Realitätenbörse, Wien VI/2 Marchettigasse 1, „Antoinette Kunfy.“ Jung je bil od tvrdke namreč res pooblaščen, za njo sklepati pogodbe. A on je denar, ki ga je od strank prejemal, zase porabljal, mesto da biga bil po odtegnitvi svoje provizije tvrdki na Dunaj pošiljal. Zato tvrdka v nešteti s strankami sklenjenih pogodbah ničesar izvedela ni in dan na dan so prihajale iz vseh strani monarhije reklamacije na Dunaj, zakaj se pogodba ne izvrši. Upati je torej, ker je „Geschäfts und Realitätenbörse“ velika dunajska tvrdka, da bo vse po agentu Jungu sklenjene pogodbe pripoznala in škodo le ona sama trpela.

Ij Gorelo je včeraj popoldne na Golovcu. Škoda je majhna.

Telefonska in brzoljavna poročila.

Jesenice, 9. marca. Zmaga naša. V III. razredu vseh 7 naših odbornikov izvoljenih z 277 do 283 glasovi, nasprotniki so dobili od 184 do 190 glasov, okolu 100 samo Hrušice, odkoder so privlekli vse tujce Italijane, Nemce, Jude.

Maribor, 9. marca. Obč. svet je sklenil izjavo, s katero zahteva, da se volivnemu okraju 9. varuje nemški značaj, da se vzakoni nemški drž. jezik, odpravi § 14 in da naj kranjski Nemci dobe en mandat.

Gradec, 9. marca. Učitelj Konrad Sattler, ki je bil obtožen, da je v Köflachu ubil posestnika Schmidbauerja, je bil od porotnikov oproščen.

Dunaj, 9. marca. V današnji seji se je zopet pokazala nemška nestrpnost. Dr. Der-schatta je vložil interpelacijo, ker se pri poštnem uradu v Radgoni nastavljeni štirje Slovenci in trije Nemci. Interpelantje hočejo slovenske uradnike izpodriniti. Rusini so interpelirali radi pastirskega pisma Ivovskega nadškofa, krščanski socialci radi vesti, da se hoče Hilsnerjev proces obnoviti. Vodja justičnega ministrstva je nato odgovarjal na razne interpelacije. Nato je zbornica nadaljevala prvo branje o volilni reformi. Ge-vorila sta danes Italijana Pita cco in Ver-cegnassi, ki sta izjavljala, da sta pristaja splošne volilne reforme, a le pod pogojem, da Labi ohranijo svoje sedanje posestno stanje. Nato je govoril Čeh Kul p.

Dunaj, 9. marca. Seja načelnikov klubov je sklenila, da se v tekočem zasedanju še rešijo predloge čekih, o vojaški taksi, novi obrtni red. V odsek za volivno reformo se izvoli 48 članov. Vsak klub dobi na 8 poslancev 1 člana v odsek, divjaki dobe 3 mandate, Rumuni, Rusini po 1, češkim radikalcem dajo Mladočehi 1 mandat, češkim agrarcem, ki so hoteli tudi 1 mandat, ga pa Mladočehi niso hoteli odstopiti in se bodo češki agrarci radi tega obrnili na zbornico.

Dunaj, 9. marca. Z ozirom na vest, da vlada namerava dati kočevskim Nemcem en mandat se po zanesljivih reformacijah javlja, da so to le želje Nemcev, katerim manjka vsake realne podlage.

Dunaj, 9. marca. Položaj kneginje Elizabete Windischgrätz, cesarjeve nečakinje, je povoljen. Zdravljenje se normalno razvija. Noč je bolnica preživea mirno. — Temperatura 36,7 stopinj, žila 78.

Dunaj, 9. marca. Nadvojvodi Otonu se je zdravje zopet poslabšalo.

Dunaj, 9. marca. Pod kurateljo so spravili premoženje vdovljene nadvojvodnje Kletilde, soprege pokojnega nadvojvode Josipa. Kletilda se je vdeležila nekaterih industrijskih podjetij in izgubila pri tem do 10 milijonov.

Pekin, 9. marca. Kitajska cesar je obolel. V cele Kitajske so pozvani v Pekin najboljši zdravniki. Pekinski zdravniki izjavljajo, da je bolezen resna, a da nevarnosti ni.

Belgrad, 9. marca. Sprava med starimi in mladimi radikali se težko izvrši, ker so nasprotstva prevelika. V prvi vrsti stoji v kombinaciji za min. predsednika še vedno Vuć.

Belgrad, 9. marca. Glede sporazuma obeh radikalnih skupin zahtevajo stari radikali združenje obeh skupin v eno in koalicijski kabinet vseh strank. Narodnjaki so protivni koaliciji. Danes kralj konfirira z Vućem in rimskim poslanikom Mitovanovićem. Klub starih radikalcev danes raz-

pravlja o ponudbi mladih radikalcev za sporazum.

Pariz, 9. marca. Tudi včeraj so se na deželi vršile cerkvene inventure. Na raznih krajih so bili nemiri.

Tužnega srca naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je umrl predragi, nepozabni soprog, oziroma oče, brat in stric, gospod

Ivan Bizjak

danes, v četrtek, dne 8. t. m., ob polu treh popoldan po dolgi, mučni bolezni, prejemši sv. zakramente za umirajoče.

Pogreb dragega pokojnika bude v soboto, dne 10. t. m., ob 3. uri popoldne iz deželne bolnišnice.

Svete maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Petra.

Ljubljene rajnika priporočamo v po-božno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 8. marca 1906.

516 Žalujoči ostali.

Usnjarskega pomočnika

sprejme takoj 515 2—1

Matevž Završnik v Cerknici pri Rakeku.

Velikanska pesa

zgodnji grah, visoki in pritlikovec, ruski lan,

vseh vrst detelje, posebno za čebelno pašo, Phacelia, E-parsetta in ranjak, vse vrste travnih semen za napravo ali zboljšanje senožeti, kakor tudi vse vrste zelenjadi in cvetie zajamčeno kaljive, se dobe pri

Petru Lassniku v Ljubljani,
Marijin trg. 285 12—4

Naprodaj sta 2 križeva pota 2

eden 95 cm visok velja 65 gld., drugi 150 cm " " 250 "

veliki križev pot je tudi nekoliko pod ceno pri 2553

Franc Tomanu 12—11

podobarju in pozlatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg 1.

Naprodaj

je p. d. Mihevovo posestvo v Kotljah blizu trga Guštajn na Koroškem obstoječe iz hlevov, novozidanega pohištva z 12 sobami, v katere se lahko sprejemajo koteljski letovičarji. V kuhinjo je napeljana voda. Pri hiši je mlin in sadni vrt. Njiv, gozda in travnikov je skupaj 44 ha 86 a. Živine se lahko redi 30 repov.

Več pové posojilnica v Spodnjem Dravogradu, ki uraduje ob četrtkih od 9. do 4. ure. 503 8—1

2461 52—14

Sv. Petra J. Ložar Sv. Petra
cesta 27 cesta 27

priporoča pred. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo izborno

krojaško delavnico

za izdelavo oblek po meri.

Elegantni kroji Natančno — delo! Nizke cene!

Katoliška bukvarna v Ljubljani

64 3

priporoča v nabavo ženinam in nevestam, ter v pomoč častiti duhovščini pri pouku zaročencev in zakonskih:

Zabukovec, Kratek poduk o sv. zakonu za slovenske zaročence in zakonske, vez. 70 vin., po pošti 10 vin., več. Pri naročilu na 10 izvodov 1 izvod kot nameček.

Pouk krščanskim staršem. Po naročilu knezoškofa ljubljanskega dr. Antona Bon. Jegliča, po nemški knjigi obdelal **František Bleiweis**, Cena 50 vin., po pošti 10 vin., več. Pri naročilu na 20 izvodov 1 izvod kot nameček.

Egger, Der christliche Vater in der modernen Welt. Erbauungs- und Gebetbuch. Eleganta vezava K 3'90, po pošti 10 vin., več.

Egger, Die christliche Mutter. Erbauungs- und Gebetbuch. Eleg. vezano K 3'90, po pošti 10 vin., več.

Ernst, Elternpflicht. Beiträge zur Frage der Erziehung der Jugend zur Sittenreinheit. K 2'40, po pošti 20 vin., več.

Hammer, Der christliche Vater in seinem Berufe. K 1'20, po pošti 10 vin., več.

Hammer, Die christliche Mutter in ihrem Berufe. K 1'20, po pošti 10 vin., več.

Die Ehe. Aufklärungen und Ratschläge für Erwachsene, besonders für Braut und Eheleute. Vez. K 3'60, po pošti 20 vin., več.

Hattler, Ernste Worte an Eltern, Lehrer und alle Kinderfreunde. K 1'92, po pošti 20 vin., več.

Vilhelm, Das sexuelle Leben und seine Bewertung in der Erziehung der Kinder. Ein Beitrag zur Aufklärungsfrage, allen christlichen Eltern und Erziehern gewidmet. 60 vin., po pošti 5 vin., več.

Stolz, Erziehungskunst. K 3'60, po pošti 20 vin., več.

Krone des häuslichen Glücks. Anleitung zur guten Kindererziehung für katolische Mütter. Vezano 90 vin., po pošti 10 vin., več.

Častiti duhovščini priporočamo za uradno poslovanje naslednje knjige:

Kosec, Katoliško zakonsko pravo z ozirom na državne avstrijske postave. Cena K 2'—, vez. K 3'20 po pošti 30 vin., več. (naročniki na homiletični mesečnik „Duhovni pastir“, dobijo nevezano knjigo za polovično ceno K 1'—, oziroma K 2'20).

Poč, Duhovski poslovnik. Drugi popravljeni natis K 4'—, vezano K 5'20, po pošti 30 vin., več.

Dannerbauer - Pugneth, Praktisches Geschäftsbuch für den Curat-Olerus Oesterreichs. Zweite Auflage, vezano K 2'4'—.

Ludwig, Die christliche Mutter. Entwürfe zu Vorträgen über die Pflichten christlicher Mütter für die Kanzel und Müttervereine. K 3'60, po pošti 10 v., več.

Tri nove Spillmannove povesti!

Izboren vspeh, katerega so dosegli slovenski prevodi krasnih Spillmannovih povesti v prvi vrsti „**Praški judek**“ in „**Žrtve spovedne molitve**“ nam je dal povod, da smo pričeli hitreje izdajati zbirko Spillmannovih povesti in podajamo danes slovenskemu ljudstvu in mladini tri nove snopiče:

V. zvezek: **Ujetnik morskega roparja.** Povest. 40 vin., trdo vez. 60 vin., po pošti 5 vin., več.

VI. zvezek: **Arumugam, sin indijskega kneza.** Povest. 40 vin., trdo vez. 60 vin., po pošti 5 vin., več.

VII. zvezek: **Sultanovi sužnji.** Carigradska povest. Cena 60 vin., karton. 80 vin., po pošti 10 vin., več.

Ne bomo se na tem mestu bavili z vsebino teh povesti, rečemo le, da ni samo skozi in skozi mikavna in zanimiva, temveč tudi zelo podučna; povesti se priporočajo same in si bodo pridobile obilo prijateljev. — Kdor hoče brati mične povesti, naj seže po njih; s pridom in zanimanjem jih bodo brali odrasli in mladina. Posebno starši in vzgojitelji skrbite, da dobi mladina v roke Spillmannove in Kristof Šmidove povesti; napravili ji boste s tem mnogo veselja, še večje vrednosti pa bo dušni prid in nagib k čednosti, ki ga bo zajemala mladina iz teh spisov; z dobrim berilom se doseže češče več kot s pogostim svarjenjem.

V isti zbirki so popred izšli naslednji snopiči:

I. zvezek: **Ljubite svoje sovražnike!** Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. II. natis.

II. zvezek: **Maron, krščanski deček z Libanona.** Povest iz časov zadnjega velikega preganjanja po Druzihi.

III. zvezek: **Marijina otroka.** Povest iz kavkaških gor.

IV. zvezek: **Praški judek.** Povest. II. natis.

Vsak snopič velja 40 vin., trdo vezan 60 vin., po pošti 5 vin., več. 339 1

Opomnimo tudi, da je povest istega pisatelja „**Žrtve spovedne molitve**“ popolnoma pošla, a bo že v enem tednu zopet na razpolago.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Razglas.

Posredovalnica za službe zadruga gostilničarjev, krčmarjev, kavararjev in žganjetočnikov v Ljubljani

se nahaja 517 3—1

v Gradišču štev. 7

I. nadstropje na levo.

Ljubljana, 9. marca 1906.

Načelnik Tosti.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.

Drugi dan.

Dunaj, 8. sušca.

Lani sem pri neki priliki trdil: Avstrijski parlament si dela testament, izraža svojo poslednjo voljo. Bilo je menda povedom razprave o češko-slovenskem najnem predlogu glede splošne in enake vol. pravice. In se vrši sedaj. Stari, umirajoči parlament izraža po zastopnikih raznih strank že drugi dan svojo poslednjo voljo. Gotovo bode mnogi sedanjí govorniki dediči starega parlamenta, a tudi ti se zavedajo važnega, zgodovinskega trenutka, ko Avstriji vsak po svojem načinu merijo novo obleko. Ali je čudno, če dobi Avstrija nove krilo, ki ga more izumiti najbujnejša domišljija, ker režejo blago politični krojači raznovrstnih strank, različnih političnih in socialnih programov? In ko bi obleka imela samo teliko barv, kolikor je narodov, ponašal bi se ž njo vsak harlekin. Ze vlada je to obleko prikojila tako, da je podoba jako smešna. Sprejaj ima dolgo vlečko, na obratni strani kratak suknič. Konj z dolgo grivo, a brez repa. Naravno, da je včeraj minister grof Bylandt imel težavno in nevhvalno nalogo, ko je priporočal ta „monstrum“ vol. geometrije. In vendar zadane vlado manjša krivda, ko one mogočne nemške stranke, ki so vladi vsilile uzorce za vol. okraje v posameznih deželah. Celo ustavovorni nemški veleposestnik dr. pl. Grabmayr prizna potrebo splošne vol. pravice, nasprotnik je le načelu enakosti. A ravno to načelo pogrešamo v vladnem načrtu, ker se ga Nemci branijo z vsemi štirimi. Sicer pa je grof Bylandt lojalno izjavil v imenu vlade, da odobri potrebne izpremembe vol. okrajev, ako se zedinijo stranke v odseku. In že se čujejo glasovi, da se pomnoži število poslancev za 15 mandatorov. Od teh bi jih dobili Poljaki 7, Nemci 6, Čehi in Italijani po enega. Jutri se snidejo načelniki klubov, da določijo ključ ali merilo, po katerem dode posamezne stranke svoje zastopnike v odseku. Napačno pa je mnenje, da mora govoriti proti predlogi, kdor je vpisan med protigovorniki ali narobe. V obče velja ta naveda. Sicer pa se večkrat vpišejo govorniki na isti strani, kjer upajo preje dobiti sigurno mesto. Tako je bil posl. Robič vpisan med protigovorniki. Kot slovenski poslanec je splošno zadovoljen z vladnim načrtom, ker izdatno pomneži število slovenskih poslancev in je odkrit zagovornik splošne in enake vol. pravice. Govoril pa je včeraj kot zastopnik štajerskih Slovencev in za koroške naše brate. S tega stališča pa je moral odločno grajati in pobijati vladni načrt, kar bode gotovo storili tudi ostali člani „Slovenske zveze“, ki pridejo še na vrsto. Sicer pa bode glavno delo v odseku, kjer bodo naši poslanci gotovo sterili svojo dolžnost, ako dobé dovolj moralne podpore pri ostalih slovenskih strankah.

Današnji prvi govornik je bil dunajski antisemit dr. Weisskirchner, ki je z vso ogorčenostjo zagovarjal splošno in enako vol. pravico. Tudi on je prepričan, da iz razvalin sedanjega parlamenta vzklije in vzraste novo življenje za državo, novi volilni red bode renesanca parlamenta. Govornik prizna veleposestvu zgodovinske zasluge. Veleposestniki so državi dajali generale, ki so dobili mnogo zmag, a bili tudi večkrat poraženi. (Veselosť.) Dali so državi mnogo pametnih, a tudi nespametnih državljanov. Ali pa imajo veleposestniki res toliko zaslug, da bi njihovi sinovi, zetje in vnuki morali zasesti vsa višja mesta v državi? Ali je glede inteligence res tolika razlika med plemenitaši, kmeti, meščani, obrtniki in delavci? Za napredek in omiko človeštva imajo svoje zasluge vsi stanovi. Nemčiji ima splošno in enako vol. pravico za državni zbor že mnogo let. In med 397 poslanci je v nemškem drž. zboru 100 kmetov in graščakov, 72 trgovcev in obrtnikov, 65 uradnikov, 25 duhovnikov, 11 učiteljev in profesorjev, 13 advokatov, 7 zdravnikov, 8 zasebnih uradnikov, 53 pisateljev in časnika, 3 navadni delavci in 38 zasebnikov. Tudi avstrijski naredi se zreli za splošno in enako volilno pravico. Strah pred soc. demokracijo je prazen. Ljudstvo samo že spoznava, da nihče ne more zvezd klatiti z nebesa, torej tudi največji soc. demokrat ne. Delavec, obrtnik in kmet naj dobé svoje pravice, ki jih jim je dolžna človeška družba in država, in soc. demokratski program izgubi svojo privlačno silo. Glavna naloga sedanjega parlamenta je, da reši vprašanje vol. reforme povoljno za vse narode v državi. (Živahna pohvala.) In se ne sme vprašati, ali dobi Peter ali Pavel še svoj mandat. Splošna in enaka vol. pravica ni edina zdravilo za državo, pač pa prvo, da se izčistijo in osuše močvirja v javnem in upravnem življenju. Ali naj nas Rusija osramoti? Ne, volilna reforma mora priti, poživiti se mora avstrijski parlament z novimi, svežimi močmi, s poslanci, ki poznajo trpljenje ljudstva in imajo tudi voljo,

da ljudstvu pomagajo. (Živahno odobravanje.) Končno je izjavil dr. Weisskirchner, da je odsek eno mesto, kjer bode mogoče predrugačiti vol. okraje.

Poljak govori.

Vsi poslanci se zbere na skrajni desnici, ko vstane načelnik poljskega kluba, grof Dzieduszycki. Mož je ne le omikan, marveč temeljito izobražen, Poljak od pete do temena, ki pa se zaveda zgodovine poljskih plemenitšev. On govori vedno brez zapiskov, in to je vzrok, da se mu večkrat utrga logična nit ter skače od predmeta na drugi. Z vso ogorčenostjo pobija vladni načrt, ki Galiciji prisojla le 88 mandatorov mesto 110. — Na vse grlo kliče med odobravanjem svojih tovarišev: „Ali je Galicija podjarmljena kronovina? Ali je to zahvala, da so Poljaki vsaki vladi dovoljevali vojake in davke?“

Tudi Bukovina in Rusini dode premalo mandatorov. Ako pa se že govori o premembli vol. reforme, potem je to nemogoče brez premembe ustave in širše deželne avtonomije. Avtonomisti morajo to zahtevati. Govornik naglašja: Ne trdim, da je istina, a vzbuja se mi sum, da hoče vlada z volivno reformo doseči še slabši parlament od sedanjega, da dobi v roke vso oblast vlada z birokracijo. Po govornikovem mnenju bodo v bodoči zbornici odločevali v važnih vprašanjih soc. demokratje. Ti bodo jeziček na tehtnici, kakor kažejo razmere v Franciji in Italiji. Soc. demokratje so nevarni cerkvi, človeški družbi in državi, kateri odrekajo vojake.

Ko je govornik končal, so mu tovariši burno ploskali. Če tudi ne odobrujemo njegovega stališča, razumemo ga. Nikakor pa mu ne pritrjujemo, ko pripisuje soc. demokratu toliko moč. Naj gredo poljski grofje in knezi s svojih gradov ne le v svoje konjske hleve ali na veselice, stopijo naj tudi med kmete in delavce. Ponižajo naj se k ljudstvu, čutijo naj z njim, pomagajo mu, pridobijo si bodo srca naroda in mu ostali vodniki, kakor so bili mnega stoletja.

Dva Čeha.

Mladočeški poslanec Kaftan z mnogimi številkami dokazuje krivico vol. načrta. Ko bi vlada hotela izvršiti načelo enakosti, morali bi Slovani dobiti najmanj 275 poslancev, Nemci le 173. Vlada je zgradila palačo z lepo fasado, a notranji prostori so čudno razdeljeni. Nemci debe visoke, zračne, svetle, krasne dvorane, Slovani temne beznice. In še kriče Nemci, da se jim godi krivica. To dokazuje govornik s številkami, primerja češke vol. okraje z nemškimi.

Govornik zagovarja vol. dolžnost ter priporoča stalne vol. imenike, ki naj se po pravljajo vsake leto. Zadovoljen pa je z načrtom zakona, ki naj varuje vol. prostost proti terorizmu. Ni pa prijatelj strožjega poslovnika, ki bi malim strankam zadrnil vrat in jezik. Strog poslovnik bode umesten, ako se posreči narodna sprava. Mladočehi niso načelní nasprotniki vladnega načrta, ker upajo, da bode odsek zboljšal volivne okraje.

Dr. Koudela, član „Slov. zveze“, je še manj zadovoljen z vladnim načrtom. On zastopa kmečke občine v okolici mesta Brna. Ta okraj šteje 185.000 duš in plačuje 1.984.000 kron davka. Solnograška dežela šteje le okoli 17.000 več duš, a ima 6 poslancev. In po vladnem načrtu se razmere malo zboljšajo. Govornik zahteva, da se vrne pravica dež. zborom, ki naj volijo drž. poslance. Če pa je to nemogoče, naj se izvrši vol. reforma po načelu splošne in enake vol. pravice. Za tak načrt pravi govornik, ne more glasovati, ker je le druga izdaja „merlingovega vol. reda.“

Predarlski poslanec Fink je kratko in stvarno zagovarjal splošno in enako vol. pravico.

Zadnji današnji govornik je bil češki agrarec Stanek, ki je ostro napadal češkega ministra dr. Rando in Mladočehe, zakaj niso zabranili krivični vladni načrt. Nastal je med češkimi agrarci in Mladočehi nepopisni krik.

Ljudski shod v Cerknem.

V nedeljo, dne 4. marca, je bil ljudski shod v Cerknem. Govoril je novaški kurat g. Josip Abram o razmerah na Francoskem in pa o nameravani razdružitvi katoliškega zakona v Avstriji. Shoda se je udeležilo moških in ženskih iz Cerkna in bližnjih vasi tolike, da niso mogli vsi v precej prostrano dvorano „Gospodarskega društva“ in so morali ostati v veži in po stopnicah. Število udeležencev se ceni na 600 oseb. Predsedoval je cerkljanski dekan Murovec.

Shoda, ki je popolnoma uspel in bil veličastna manifestacija katoliške misli, so se udeležili tudi naši liberalci.

Po govoru sta se oglasila za besedo jurist Tušar in nadučitelj Rakušček, oba iz Cerkna. Prvi je priznaval sicer, da

so proticerkvene postave na Francoskem prestroge, a omenil pri tem, da so vendarle koristne v tem, da preprečijo cerkvi vtikati se preveč v državne zadeve in politike sploh, zakaj cerkev si hoče popolnoma podjarmiti državo.

Predsednik ga je pozval, naj pojasni trditve z vzgledi — trditi in prazne fraze metati je namreč lahko — a odgovor na ta poziv je ostal dolžan.

Nadučitelj Rakušček je pa izjavil kar naravnost, da duhovniki z nabiranjem podpisov proti razdružitvi zakona ljudstvo slepijo.

Predsednik je to odločno zavrnil in grogovito ugovarjanje je polnilo dvorano, da ni bilo mogoče nekaj časa govoriti. V nadaljnjem je nadučitelj Rakušček zagovarjal ločitev zakona, a točko za tečko mu je predsednik izpodbil med ogorčenim pritrditvijo zbranih stotin.

Pribiti moramo tudi to, da se liberalni glavarji v Cerknem razglasili, da bo na shodu nemir, in zato se je udeležil shoda tudi vladni komisar iz Temina, pred dvorano pa je stale četvero orožnikov z nasajenimi bajoneti! Zapomnijo naj si ti liberalci, da je bil nemir, oziroma kazniv nastop od naše strani izključen, liberalci bi ga pa bili gotovo vprizorili, ako bi bili imeli kaj moči.

Dobro je tako, le prihajajte z barvo na dan — izpoznavajmo se! Ljudstvo naj izpozna, s kom ima opraviti, in izpozna naj tudi oni zapeljanci, kakšni so njihovi voditelji in kaj hočejo — izpoznavaj naj, da nimajo opraviti z „dobrimi katoličani“, ampak s protiverci!

Pa naj še kdo potrpežljivo prenaša liberalno početje in naj molči! Ne, tega ne stermimo in vse se mora zganiti po celi deželi — namreč po goriški deželi tudi!

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Tatinski lovec Anton Sekne, kajzar, je dobil vsled prestopka proti levski pravici 3 tedne in njegova tovariša Janez Premogar, posestnik in Jožef Gašperlin, hlapec vsak po 14 dni težke ječe. — Vsled tatvine je obsojen že večkrat iz istega vzroka kaznovani Aleksander Zgavec na 15 mesecev težke ječe. — Vsled prizadete težke telesne poškodbe bo sedel dva meseca Janez Stular, bajtarjev sin v zalogu. — Zaradi tatvine je obsojen črevljav v Trzihu Janez Strniša na 4 mesece in njegov drug Rok Jagodic, ki ga je zapeljal na dva meseca. — Matija Vider in Lovrenc Jenke obsojena sta vsled težke telesne poškodbe. Prvi bo sedel 10 mesecev in drugi 4 v težki ječi.

Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.

Ivan Bračko, doma iz Gradca in stanujoč v Metliki je obsojen vsled prizadete težke telesne poškodbe na trimesečno ječo, poostreno z enim postom — Franc Krmar iz Gorenjke Kamenja se je bil umaknil v Ameriko vojaški dolžnosti in je zato obsojen v sedemdnnevno ječo s postom in mora plačati 10 kron denarne kazni. — France Bizjak iz Veriš je obdolžen težke telesne poškodbe, hudodelstva javnega nasilstva in poškodovanja tuje lastnine. Sedel bo 10 mesecev in plačal 200 K odškodnine. — Marija Darovec je obtožena krive izjave pred sodnijo. Obsojena je na 3 mesece.

Koroške novice.

k Vojaški begun. Pešec koroškega 7 pešpolka Jan. Guri, je 3 t. m. prišel v uniformi k svojemu sorodniku, ki stanuje v Lipi pri Beljaku, ter mu dejal, da je ušel od vojakov s tremi drugimi tovariši. Prinesel je seboj tudi civilno obleko ter rekel, da se bo tu preoblekel. Ko je sorodnik videl, da je resnica, kar je govoril vojak, je šel orožnikom naznaniti. Ko se orožniki prišli, je begunec že izginil, pustil je le sorodniku v spomin vojaško obleko in bajonet, kar pa so seveda pobrali orožniki. Bajonet ima znamko 7. pešpolka št. 64.

k Čudna najdba. V beljaškem hotelu „Bahnhof“ so te dni snajili sobe za tujce. Pri tej priliki so našli v neki omari zavoj z zelo čudno in sumljivo vsebino. V zavoju je bila namreč vojaška bluza, vojaške hlače, par manšet, ovratnik, čepicater bajonet z nožnico in z jermenom. Bajonet nesi znamko 17. pešpolka št. 2415. Zavoj je ležal v omari najbrže že dolgo, kdo ga je pozabil se neve. Ta zavoj ima najbrže vrlo zanimive zveze.

k Nesreča v Rajblju. V rajbeljskem rudniku je bilo včeraj ubitih pet rudarjev, med njimi mladi inženir Lackner.

Ponesrečeni rudarji so: Wallas, Plickerle, Sternik, Isen.

k Ponesrečeni turist. Na Velikem Zvonarju od snežnega plazu podsti Tomaž Oberwalder je bil rodod Tirolec in tovarnar slamniki na Dunaju.

Iz slovanskega sveta.

sl Nesrečen jubilej poljskega lista. Letos je minulo 25 let, odkar je ustanovil znameniti in zaslužni poljski ljudski pisatelj Konrad Prusinski v Varšavi ljudski list „Gazeta Sjbjontenčna“. List je tako napredoval, da je imel v zadnjem času 30.000 naročnikov. Letos bi bil moral obhajati 25letnico, a ga je baš za jubilej ruska vlada prepevedala. Ta dogodek Poljake globoko žali, ker je bil list zlasti med prostim ljudstvom silno priljubljen.

sl Prino Arzen Karagorgjevič ne bo imel na Ruskem nikakšnega poveljstva več. Vrne se v Belgrad in prevzame tam poveljstvo v srbski armadi.

sl Belgrad na vseslovanskem sokolskem izletu v Zagrebu. Belgradski društvi „Dušan Silni“ in „Soko“ se pripravljajo na vseslovanski pohod v Zagreb.

sl Nove srednje šole na Hrvaškem. Dela se nato, da se izpopolni nižja realna gimnazija v Mitrovici in da se osnuje v Koprivnici nižja realna gimnazija.

sl Iz Zagreba poročajo listi, da je bil ondi obsojen ravnatelj glasbenega zavoda g. Vjekoslav Klaić na 10 K globe, ker je profesorju Hinku Geigerju dejal „šuft“ in „špicel“.

sl Za nadškofa Stadlerja. „Hrvatstvo“ poziva vse hrvaške katoličane, naj uredništvu „Hrvatstva“ pošiljajo prostevoljne doneske, kateri se izročijo nadškofu Stadlerju in mu tako Hrvatje v znak svojega spoštovanja povrnejo ono, kar mu je pri plači radi obsebe v zadevi Sinanovića odtrgala bosenska vlada.

sl Mariaviti, o katerih smo že poročali, da se pod tem imenom osnovala nova sekta na Poljskem, imajo svoje ime od „Maria“ in „vita“, ker hočejo pesnemati Marijino življenje zlasti s čaščenjem Presv. Reš. Telesa in z izpolnjanjem evangelijskih svetov. Dele se sledeče: 1. Mariaviti so duhovniki, ki žive v tem smislu samestanskega življenja; 2. Mariavitke, redovnice, ki izpolnjujejo evangelijske svete; 3. Terciariji, ki žive po teh naukih med svetom; 4. Adoratorji, vsi drugi, ki časte zlasti Presv. Reš. Telo. Vsi nesijo svetinico, ki ima na eni strani podobo Matere Božje, na drugi pa Presv. R. Telesa.

sl Izseljevanje iz Rusije vsled nemirov ni tako hudo, kakor so ga nalašč slikali. Leto 1905 je od 1. jan. do 1. dec. šlo iz Rusije 201.080 inozemcev in 142.360 ruskih podanikov. Leto 1903, torej v mirnem času, je pa šlo čez mejo 210.665 ruskih podanikov in 151.195 inozemcev, torej več kakor pa za časa nemirov.

sl Shod gledaliških in glasbenih pisateljev ruskih je sklenil resolucijo na vlado za odpravo predhodne cenzure.

sl Ruski pesnik Mendeljejev je izdelal za vlado načrt učnega zavoda za vzgojo srednješolskih učiteljev. Kurz traja 4 leta, peto leto je priprava za profesuro. Po Mendeljejevu se mora tak zavod zgraditi v sredi Rusije v samotnem kraju, da se dijaki bavijo edino le z znanostjo. Sicer je posnel Mendeljejev način življenja po oxfordskem vseučilišču, kjer prebivajo dijaki večinoma v konvikti. Zavod je projektiran za 500 dijakov in bi stal na leto 700.000 rubljev. Ta načrt pride v kratkem v ministrski svet, kjer se zelo zanimajo zanj.

sl Kdo je kriv padcu Port Arturja? Rusko časopisje graja vojni šod, da še sedaj ni zasljal raznih prič, ki bi izpovedale, kdo je kriv, da je padel Port Artur. „Novoje Vremja“ zahteva, da se morajo zaslžati vsi Port Arturci.

sl Volitev načelnice usmiljenih sester hrvaške provincije se je vršila včeraj. Največ glasov sta dobili sestre Salezija Krachhofer in Magda Saurer. — Treba bo ežje volitve.

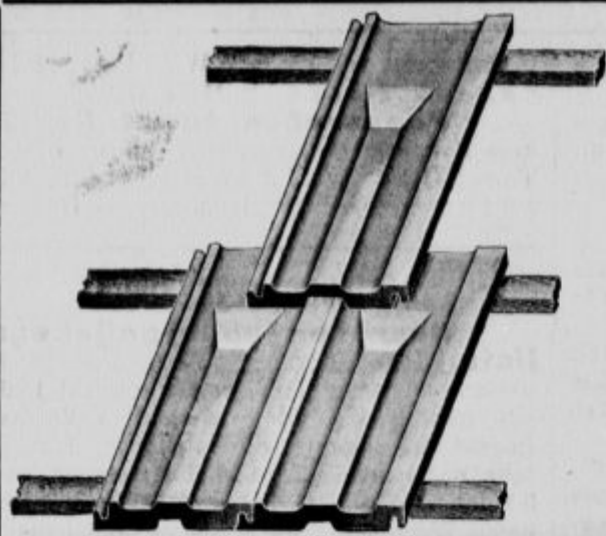
Otročje

vozičke različnih cen ima vedno v zalogi 502 10-2

Dragnetin Puc Ljubljana, Dunajska cesta 18.

Kuharica

srednje starosti, izurjena v gospodinjstvu in poljedelstvu sprejme službo najraje v kakem župnišču.

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

zarebane strešne opeke, „Koroški model“

(Strangfalzziegel).

514 6-1

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.
Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.
Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki.

Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 8. marca 1906

Založbeni papirji	Denar	Blago
4% majeva renta	99.85	100.05
4% srebrna renta	99.80	100.00
4% avstrijska krona renta	99.90	100.10
4% zlata renta	118.00	118.20
4% ogrska krona	95.05	95.25
4% zlata	113.00	113.20
4% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.00
4% posojila mesta Spljet	100.65	101.65
4% Zader	100.00	100.00
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100.30	101.30
4% češka dež. banka k. o.	100.00	100.20
4% z. o.	100.15	100.25
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100.35	101.35
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106.20	107.20
4% zast. pisma Innerst. hr.	100.50	101.50
4% ogr. cen. dež. hr.	100.00	100.10
4% hip. banke	100.00	100.50
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99.50	100.50
4% obl. češke ind. banke	100.50	101.50
4% prior. Trst-Poreč lok.	99.90	100.00
4% prior. dol. žel.	99.50	100.00
3% juž. žel. kup. 1/2, 1/4	316.50	318.50
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100.80	101.80

Srečke	Denar	Blago
Srečke od 1. 1860 1/2	195.25	197.25
1864	287.25	289.25
tizske	157.75	159.75
zem. kreditne I. emisije	289.00	299.00
II.	290.00	300.00
ogr. hip. banke	265.00	274.00
srbske a frs. 100	100.00	107.50
turške	150.00	151.00
Basilika srečke	23.50	25.50
Kreditne	473.00	482.00
Inomoške	78.00	84.00
Krakovske	91.00	99.00
Ljubljanske	59.00	65.00
Avstr. rud. križa	50.75	52.75
Ogr.	32.00	34.00
Rudolfove	56.50	60.50
Salcburške	71.00	77.00
Dunajske kom.	527.00	537.00

Delnice	Denar	Blago
Južne železnice	124.75	125.75
Državne železnice	673.75	674.75
Avstr. ogrske bančne delnice	1634.00	1644.00
Avstr. kreditne banke	669.75	670.75
Ogrske	793.00	794.00
Zivnostenske	245.50	246.50
Premogokop v Mostu (Brux)	658.00	665.00
Alpanske montan	538.25	539.25
Praške žel. ind. družbe	2635.00	2645.00
Rima-Murányi	537.00	538.00
Trbovlske premog. družbe	270.00	274.00
Avstr. orožne tovr. družbe	565.00	570.00
Češke sladkorne družbe	156.00	156.00

Valute	Denar	Blago
C. kr. cekin	11.35	11.39
20 franki	19.11	19.13
20 marke	23.50	23.55
Severoisins	23.96	24.04
Marke	117.45	117.65
Laški bankovci	95.65	95.85
Rublji	251.00	251.75
Dolarji	4.84	5.00

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Das	Čas opaževanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padevina v 24. urah v mil.
8	9. zveč.	738.8	7.7	moč. jzah.	pol. obl.	0.0
9	7. s jut.	734.1	8.3	sr. jzah.	pol. obl.	0.0
9	2. pop.	731.1	9.1	p. n. zah.	obl.	0.0

Srednja večerajšnja temp. 6.1°, norm. 2.4°.

Globin
je najboljša in najfinejša
čistilno sredstvo.

Kupujte narodni kolek!

„Andropogon“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zg. Poljskava.)
je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in z jamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrastle lasje pri osi velih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gosp. Vaso Petričič-u.

V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkoczy, Anton Kanc in Ernst Sark v Ljubljani, M. Rant v Kranju, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Že

za gl. 3.80

najmodernejša dolge jopice (ranglans) in paletoti z baržunastim ovratnikom ter obrobline z baržunom.

za gl. 1.50

temu primerna suknena krila moderne oblike.

za gl. 4.20

damski kostum iz sukna v elegantni obliki.

Angleško skladišče oblek
O. Bernatović
Ljubljana, Mestni trg 5.

Po želji pošljamo blago na izbero tudi brez povzega.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

2291 83

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—

Zamenjava in eskomptuje izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavolje.

Ekompt in inkasso menio.

Rezervni zaklad K 200.000.—

Daje predjume na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzigaja.

Promet s čeki in nakaznicami.

Podružnice:

Praga: z menjalnici: Graben 25, Mala stran, Most ulica 17, Žitkov, Husova ulica 37, Brno, Veliki trg 10, Baden, Glavni trg 4, Češka Lipa, Češka Kamnica, Moravski Zumburg, Schillerjeva cesta 3, Mödling, Fran. Josipa trg 9, Novi Jičín, Crna cesta 8, Pízen in Svitava.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 69 (vogal Rennweg), IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 82, XXI. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 67 150-24

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Ako. kapital K 12.000.000. Reser. zaklad K 5.000.000.

Najkulantnejši

nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje

izrečanih zastavnih in obligacij, srečk in kuponov.